

LAW FIRM ■ ADVOKATŲ KONTORA

SUTKIENĖ, PILKAUSKAS IR PARTNERIAI

TEISĖS AKTŲ APŽVALGA

2006 m. birželio mėn. Nr. 29

ŠIAME NUMERYJE:

- **LR teisės aktai**
 - Įmonių teisė
 - Mokesčių teisė
 - Teritorijų planavimas
- **Aktualūs teisės aktų projektai**
 - Privatizavimas
- **Europos Sąjungos Teisės Naujienos**
 - Aplinkosauga
 - Medicina
 - Kapitalas
- **Europos Teisingumo Teismo sprendimai**
 - Konkurencijos teisė

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS AKTAI

ĮMONIŲ TEISĖ

Priimtas Lietuvos Respublikos Europos kooperatinių bendrovių įstatymas.

2006 m. birželio 15 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos Europos kooperatinių bendrovių įstatymą. (Žin., Nr.: 73-2764) (toliau - įstatymas).

Šis įstatymas užtikrina Europos Sąjungos Tarybos reglamento dėl Europos kooperatinės bendrovės (SCE) statuto įgyvendinimą. Įstatyme nustatyti juridinių asmenų, kurių teisinė forma yra Europos kooperatinė bendrovė, steigimo, valdymo, pertvarkymo į kooperatinę bendrovę (kooperatyvą) ir buveinės perkėlimo į kitą valstybę reikalavimai, kiek tai leidžia reglamentas. Šis įstatymas kartu su reglamentu (EB) Nr. 1435/2003 įsigalioja nuo 2006 m. rugpjūčio 18 d.

MOKESČIŲ TEISĖ

Pakeistas valstybės rinkliavos objektų sąrašas ir šios rinkliavos dydžiai

2006 m. birželio 27 d. priimtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas (Žin., Nr.: 72-2715) „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 "Dėl valstybės rinkliavos objektų sąrašo, šios rinkliavos dydžių ir mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo“. Nutarimu buvo pakeistas valstybės rinkliavos objektų sąrašas ir šios rinkliavos dydžiai, mokėjimo ir grąžinimo taisyklės.

Priimtas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymas „Dėl sprendimo formos FR1014 patvirtinimo ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. balandžio 30 d. įsakymo Nr. V-131 "Dėl Leidimo įsigyti nuo akcizų atleistus dyzelinius degalus išdavimo ir tokių degalų apskaitos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo“

Aktas priimtas 2006 m. birželio 21 d. (Žin., Nr.: 72-2736). Pakeistos Akcizais neapmokestinamų dyzelinių degalų įsigijimo leidimų išdavimo ir tokių degalų apskaitos taisyklės, 2003 m. balandžio 30 d. patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko.

Priimtas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymas Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. 28 "Dėl mokestinio laikotarpio nustatymo, atsižvelgiant į apmokestinamųjų vienetų veiklos ypatybes" pakeitimo“

DIDŽIOJI 23, LT - 01128 VILNIUS, LIETUVA

Tel.: (8 5) 251 4444, 251 4445

Faks.: (8 5) 251 4455

El. paštas: spp@spp.lt

www.spp.lt

Aktas priimtas 2006 m. birželio 8 d. (Žin., Nr.: 68-2531). Pakeista sprendimo dėl kitokio mokestinio laikotarpio nustatymo, atsižvelgiant į apmokestinamojo vieneto veiklos ypatybes, forma bei taisyklės.

TERITORIJŲ PLANAVIMAS

Priimtas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas

2006 m. birželio 8 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 1, 2, 7, 10, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 35, 36 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymą. (Žin., Nr.: 66-2429) (toliau – įstatymas).

Įstatymas papildytas nuostata, kad rengiant savivaldybės teritorijos dalies (miestų ir miestelių), kurioje gyvena ne daugiau kaip 20 tūkstančių gyventojų, bendruosius planus ar keičiant visus galiojančius bendrųjų planų sprendinius, numatytus įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje, bendrojo plano rengimo etapo stadijos gali būti sujungtos motyvuotu savivaldybės tarybos sprendimu, o konkretūs planavimo darbai atliekami pagal planavimo organizatoriaus patvirtintą planavimo darbų programą. Taip pat numatytas 5 dienų terminas per kurį planavimo organizatorius turi raštu pranešti institucijai, kuriai yra pavaldi planavimo sąlygas turėjusi išduoti institucija, jei ši laiku nepriima sprendimo dėl planavimo sąlygų išdavimo. Be to, numatyta pareiga pranešimą gavusiai institucijai priimti sprendimą, kaip turės būti patikrinami be išduotų planavimo sąlygų parengto teritorijų planavimo dokumento sprendiniai.

Įstatymas papildytas nuostata, kad bendrųjų planų sprendiniai gali būti keičiami ne dažniau kaip vieną kartą per metus. Bendrasis planas keičiamas tik tais atvejais, kai keičiama principinė teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos koncepcija ir numatomi keitimai turi esminės įtakos urbanistinės struktūros, infrastruktūros sistemos ar bendrojo naudojimo teritorijų panaudojimui.

Įstatyme taip pat numatyta galimybė planavimo organizatoriui planavimo darbų programoje numatyti sujungti teritorijų planavimo dokumentų rengimo etapo stadijas. Specialieji planai, kuriems nėra patvirtintų rengimo taisyklių, rengiami pagal šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių teritorijų planavimą, reikalavimus, tai pat numatyti terminai, kad nacionalinio lygmens specialusis planas patvirtinamas arba motyvuotai nepatvirtinamas per 3 mėnesius, o regioninio lygmens - per 2 mėnesius nuo specialiojo teritorijų planavimo organizatoriaus prašymo tvirtinti specialųjį planą pateikimo dienos. Taip pat nustatyti ir terminai per kuriuos turi būti patvirtinami rajono ir vietovės lygmens specialieji planai. Be to, įtraukta nuostata, jog tarpvalstybinius pasienio teritorijų plėtros planavimo projektus tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. UNESCO pasaulio paveldo sąrašą įrašytų teritorijų specialiuosius saugomų teritorijų tvarkymo planus tvirtina Vyriausybė.

Įstatymas papildymai nustato, kad tuo atveju, kai bendrieji ar specialieji planai neparengti, o žemės valdytojas ar naudotojas numato keisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį iš

žemės ūkio į kitos paskirties žemę, kurioje numatyta statyti svarbius savivaldybės infrastruktūros objektus (išskyrus gyvenamuosius namus), iki 2007 m. gruodžio 31 d., kai turi būti parengti savivaldybių teritorijų ir jų dalių (miestų ir miestelių) bendrieji planai, savivaldybės administracijos direktorius, esant savivaldybės tarybos sprendimui ir apskrities viršininko pritarimui, Vyriausybės nustatyta tvarka sudaro sutartį dėl detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo žemės valdytojui ar naudotojui.

Įstatymo pakeitimai nustato terminus per kuriuos detaliojo plano organizatorius turi teisę pradėti rengti detaliojo teritorijų planavimo dokumentus, jei planavimo sąlygos per nustatytą terminą nebuvo išduotos ir planavimo organizatoriui nepranešta apie neišdavimo priežastis, o taip pat terminus, per kuriuos jis turi apie tai pranešti planavimo sąlygas išduodančiai institucijai ir valstybinę planavimo priežiūrą atliekančiai institucijai.

Įstatyme įtvirtinta nuostata, kad nacionalinio lygmens teritorijų planavimo dokumentų derinimo procedūra tai atliekančioje institucijoje turi būti baigta per 25 darbo dienas, regiono lygmens teritorijų planavimo dokumentų - per 20 darbo dienų, o rajono ir vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų - per 15 darbo dienų nuo pareiškimo gavimo dienos.

AKTUALŪS TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI

PRIVATIZAVIMAS

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo pakeitimas pateiktas svarstyti Lietuvos Respublikos Seimui

2006 m. gegužės 30 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė pateikė Lietuvos Respublikos Seimui svarstyti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo 4, 7, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą (toliau Įstatymo projektas).

Įstatymo projekto tikslas suderinti Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo nuostatas su Civiliniu kodeksu ir kitais teisės aktais, padidinti valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo skaidrumą ir efektyvumą. Įstatymo projekte siūloma pakoreguoti Įstatymo 16 straipsnio 1 dalį ir įrašyti svarbesnes nuostatas dėl viešo konkurso vykdymo proceso. Visų pirma įstatymo projekte siūloma Valstybės turto fondui nustatyti prievolę pateikti pasiūlymą visiems potencialiems pirkėjams, kurių pasiūlymai skiriasi ne daugiau kaip 15 procentų nuo geriausio konkursinio pasiūlymo, pagerinti konkursinius pasiūlymus. Kartu siūloma suteikti teisę Vyriausybei nustatyti terminą, per kurį potencialūs pirkėjai turėtų pateikti pagerintus konkursinius pasiūlymus.

Taip pat įstatymo projekte siūloma atsakyti nuostatos, nustatančios galimybę potencialiems pirkėjams pateikti iniciatyvinius pasiūlymus.

Galiojančios Įstatymo nuostatos nustato, kad tiesioginių derybų arba nuomos su išsipirkimu būdu gali būti privatizuojami valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausantys pastatai ar patalpos, į kuriuos, gavus nuomotojo leidimą, buvo investuota privataus kapitalo, kurio vertė didesnė negu 1/2 išsinuotų pastatų ar patalpų rinkos vertės. Įstatymo projekte siūloma tokiomis atvejais, kai investicijos jau atlygintos arba neatlyginta investicijų dalis neviršija 1/2 pastatų ar patalpų rinkos vertės, arba investicijos pagal įstatymus neatlyginamos, šie pastatai ar patalpos turėtų būti privatizuojami ne tiesioginių derybų ar nuomos su išsipirkimu, o viešo aukciono būdu. O tiesioginių derybų ar nuomos su išsipirkimu būtų privatizuojami tik tokie pastatai ar patalpos, į kuriuos investuoto dar neatlyginto privataus kapitalo vertė yra didesnė nei 1/2 išsinuotų pastatų ar patalpų ir šiems objektams priskirto žemės sklypo vertės.

Taip pat atsižvelgiant į Civilinio kodekso nuostatas siūloma patikslinti mokėjimo už privatizavimo objektą tvarką. Lietuvos Respublikos ir užsienio subjektai už įsigijamus privatizuojamus objektus atsiskaitys privatizavimo programoje nurodytais pinigais valiuta, kuri pagal galiojančius Lietuvos Respublikos ar valstybės, kurioje turi būti atliktas mokėjimas, teisės aktus laikoma teisėta atsiskaitymo priemone.

Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad galutinio atsiskaitymo už privatizavimo objektą terminą nustato šio turto valdytojas. Minėtas terminas negali būti ilgesnis nei Įstatyme nustatytas maksimalus. Šia pataisa siekiama užkirsti kelią konfliktams tarp privatizavimo institucijų ir privatizavimo objekto valdytojų.

EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS NAUJIENOS

APLINKOSAUGA

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/95/EB dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo

Nuo liepos 1 d. plati grupė elektros ir elektronikos prekių, pateikiamų ES rinkoje, negali sudėtyje turėti tam tikrų pavojingų medžiagų, kurios gali kelti pavojų žmogaus sveikatai ir aplinkai. Šių medžiagų uždraudimas yra viena pagrindinių priemonių, numatytų 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/95/EB dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo. Ši direktyva yra priimta kartu ir papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų.

MEDICINA

Susitarta dėl reglamento dėl vaistų vaikams

2006 m. birželio 1 d. Europos Parlamentas ir Taryba galutinai susitarė dėl reglamento dėl vaistų vaikams. Reglamente numatyta reikalavimų, atlygio ir paramos priemonių sistema, todėl tikimasi, kad pagerės vaistų vaikams mokslinių tyrimų ir tobulinimo bei leidimų kokybė. Taip pat sustiprintos reglamento nuostatos dėl vaistų saugumo, skaidrumo, atlygio skyrimo sąlygų ir nustatytas prašymo pratęsti papildomojo apsaugos sertifikato galiojimą galutinio pateikimo termino pereinamasis laikotarpis.

KAPITALAS

Priimta atnaujinta kapitalo direktyva

2006 m. birželio 14 d. Taryba ir Europos Parlamentas priėmė atnaujintą kapitalo direktyvą, susidedančią iš Direktyvos 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir Direktyvos 2006/49/EB dėl vykdymo dėl investicinių įmonių ir kredito įstaigų kapitalo pakankamumo. Ši direktyva turės būti valstybių narių įgyvendinta iki šių metų pabaigos ir tuomet pradės veikti santykius tarp subjektų.

EUROPOS TEISINGUMO TEISMO SPRENDIMAI

KONKURENCIJOS TEISĖ

Valstybės pareiga atlyginti žalą individui

2006 m. birželio 13 d. Europos Bendrijų Teisingumo Teismas priėmė sprendimą byloje *Traghetti del Mediterraneo SpA v Repubblica Italiana*.

1981 m. *Traghetti del Mediterraneo* (TDM) pradėjo teisminį procesą prieš konkurentą *Tirrenia di Navigazione*, nurodydama, kad konkurentė įmonė vykdo nesąžiningą konkurenciją bei piktnaudžiauja dominuojančia padėtimi. TDM reikalavimas atlyginti žalą buvo atmetas visose instancijose. TDM nuomone, teismai neteisingai taikė ES teisę, todėl TDM, kuri tuo metu buvo likviduojama, administratorius pradėjo procesą prieš Italijos Respubliką, siekdamas TDM, patirtos žalos Aukščiausiajam Teismui klaidingai interpretuojant EB teisę, atlyginimo.

Europos Bendrijų Teisingumo Teismas konstatavo, kad valstybė privalo atlyginti žalą, padarytą individams dėl Europos Bendrijos teisės pažeidimo, jei ji atsakinga dėl tokio pažeidimo, nepriklausomai nuo to, kurios valstybės institucijos yra kaltos dėl veiksmų ar neveikimo, sukėlusio pažeidimą. Valstybės turi atlyginti žalą, padarytą individui dėl Aukščiausiojo Teismo padaryto esminio Europos Bendrijos teisės pažeidimo.

Ši teisės aktų apžvalga yra tik informacinio pobūdžio ir pilnai neatspindi visų teisinio reglamentavimo aspektų. Dėl išsamios konsultacijos teisiniais klausimais prašome kreiptis į mūsų kontorą telefonais: (8 5) 251 44 44, (8 5) 251 44 45.